

An. III. Nr. 10.

Octombrie, 1936.

STÂNĂ

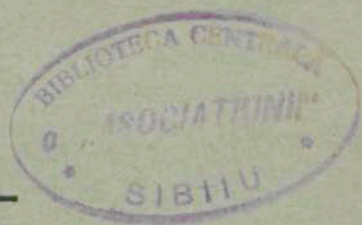
Revistă Profesională și de Cultură

Organ al Oierilor din
întreaga țară

*

DIRECTOR:
NICOLAE MUNTEAN

---

*

Redacția și Administrația: Poiana-Sibiului, Jud. Sibiu

„STÂNA“

ORGAN AL OIERILOR DIN INTREAGA ȚARĂ

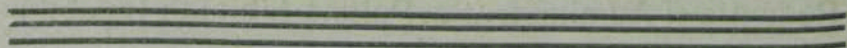
APARE IN FIECARE LUNĂ

ABONAMENTE:	
Pe un an	Lei 100
Pe 6 luni	„ 60
Exemplarul	„ 10

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA :
POIANA-SIBIULUI
JUDEȚUL SIBIU

CUPRINSUL:

Casă nouă	<i>Nic. Muntean</i>
Ceasul din urmă	<i>I. Dăncilă</i>
La al doilea congres	<i>Ion L. Apostoloiu</i>
Puterea cea mare	<i>Nic. Muntean</i>
Frânturi din istoria Dobrogei	<i>Victor Cosma</i>
Pagina economică	<i>I. Dăncilă</i>
Piața internațională	<i>I. Dăncilă</i>
Pagina U. O.	* * *
Informațiuni	* * *

Casă nouă.

Nic. Muntean.

Pe cât de adevărat este, că oierii sunt băștinașii plaiurilor României întregite, că oieritul a fost ocupația de căpetenie a românilor, că ei ne-au păstrat curată limba, neîntinată credința, că ei au iscodit portul, că ei sunt părinții cântecelor, jocurilor și obiceiurilor, cari toate la un loc constituiesc specificul românesc, că ei au ținut aprinsă candela conștiinței românești dela Nistru până la Tisa și peste aceste hotare, până unde au străbătut pribegi cu turmele lor, că ei au fost inițiatorii comerțului românesc, că ei au fost purtătorii de slovă românească și cei, cari au colonizat Dobrogea, tot atât de adevărat este, că ei în chiar urma ocupațiunii lor au trăit risipiți pe tot întinsul pământului românesc, fără să aibă conștiința puterii ce reprezintă ca clasă socială pur românească și profesiune de prima importanță în economia generală a țării.

N'a existat între dânșii acea legătură de breaslă izvorâtă din bucuriile și durerile comune, care să facă din această clasă o forță respectată cu cuvânt hotărâtor în chestiunile oierești.

Se vede, că n'a avut nimeni acest interes; în consecință oierii au rămas vaca bună de lapte pentru atâția și-atâția nesăturați. Cum am mai scris: a trăit fiecare cum a putut, și-a ținut oile pe unde a găsit, a produs cum a învățat și a valorificat pe cât a căpătat. Din partea nimănui nici o atenție și nici un concurs; în schimb restricții, taxe, impozite câte vrei, aruncate în spinarea oierilor fără nici o normă și exploatare ca'n codru!

Singurul, care i-a ocrotit și întărit în fața nevoilor și greutăților de tot felul a fost Ocrotitorul tuturor celor în nevoi, Prea Bunul și Milostivul Dumnezeu, căruia mărire și închinăciune i-se cuvine din partea oierilor.

Timpurile s'au schimbat, oamenii s'au înmulțit, pământurile s'au strâmtat, posibilitățile de continuarea oieritului în condițiunile vechi s'au redus.

Unde pe vremuri toți românii formau o singură clasă cu o profesiune, azi suntem împărțiți în mai multe clase sociale cu mai multe profesii.

Fiecare clasă și profesiune pretinde cât mai multe drepturi și avantagii pentru sine.

Prin fel și fel de argumente cearcă fiecare să-și dovedească importanța de prim ordin între celelalte clase și profesii. Este o luptă continuă, din care cei mai bine organizați ies totdeauna învingători, reușind să se suprapună peste cei neorganizați, fie cei din urmă mai numeroși și ca ocupație mai de mare folos.

Așa am găsit și la fel vom lăsa!

Este aceasta o lege a naturii, care se observă, am putea zice cu stricteță, la animale și plante. Cele mai tari nimicesc pe cele mai slabe.

Guvernele la rândul lor, indiferent de titulatura ce au purtat, au adus legi pentru protegiuirea celor, cari au îndrăznit să pretindă și au știut să se impună prin solidaritate, lăsând în umbră pe ceice nu și-au cunoscut drepturile sau n'au știut să lupte spre a și-le câștiga.

În rândul celor din urmă și la coada șirului se situează din acest punct de vedere oierii; nu fiindcă n'ar avea drepturi de revendicat sau ar profesa o ocupațiune fără rost, — din contră — ci din simplul motiv, că risipiți trăind n'au știut să lupte organizați.

Situația jalnică a oierilor în care au ajuns din proprie nepăsare nu putea să mai dăinuiească fără să ducă la ruină, la dispariție chiar pe acești români a căror însușiri tipic românești își au originea în leagănul poporului al cărui nume cu vrednicie îl poartă.

Cu cinste desăvârșită și gând lipsit de pete murdare s'a pornit un curent de organizare, de redeșteptare a oierilor.

N'are însemnătate de cine, unde și cum!

Rezultatul a fost, că oierii veniți în număr de aproape 2000 din toate colțurile țării, au hotărât cu nespusă însuflețire în cadrul congresului dela 21 Noemvrie 1935, ținut la Sibiu, să-și zidească *casă nouă, casă specific oierească în care să se sfătuiască și care să-i ocrotească.*

Au botezat această casă nouă: „*Uniunea oierilor din întreaga țară*“. Voiu accentua, că *Uniunea nu este un scop, ci un mijloc în lupta cea mare de înfăptuire a programului fixat!*

Tot cu acea ocazie s'au pus păzitori ai casei și bunurilor pe cari le reprezintă făuritorii ei.

La o casă nouă trebuiesc — ceeace toată lumea știe — multe de toate, ca să fie cu adevărat cuib cald de vesel trai și bucurii.

„*Uniunea oierilor din întreaga țară*“ casă nouă fiind, îi lipsesc afară de năcazuri, celelalte toate.

Cine alții să o umplă de mulțumire și bucurii decât cei, cari au ridicat-o spre binele general!?

Oierii sunt chemați în primul rând să dea casei strălucirea ce i-se cuvine!

Fiecare oier este obligat să contribuie cu cât mai multe nestimate la împodobirea cununei „*Uniunii oierilor din întreaga țară*“, între cari podoabe numărăm: credința, voința, înțelegerea, disciplina, iubirea, supunerea, cinstea, demnitatea, curățenia sufletească, puterea de jertfă, munca, lupta și mândria oierească.

Intrând până la unul cu aceste calități în casa nouă și curată, care este „Uniunea oierilor din întreaga țară“, izbânda e sigură!

Noi și nu alții ne vom face rânduială în casa noastră!

Casa, care este „*Uniunea oierilor din întreaga țară*“, să nu se uite voit sau fără voie, a fost ridicată abia acum e anul. Mulți au așteptat dela ea minuni, deși numeroși sunt cei, cari n’au adus un firicel de nisip la ridicarea ei, ceea ce nu e prea mult. Alții întârzie să contribuie la înfrumusețarea ei.

O căsuță adevărată fie ea cât de modestă, se poate prevedea într’un an cu de toate celea ?

Știu ceea ce toți știm, că omul muncește o viață întreagă ca pe patul morții să facă constatarea, că tot mai erau multe de făcut !

Paznicul lăsat să grijească casa și-a făcut datoria, ceea ce am vrea să putem spune despre fiecare oier în parte.

Contractul semnat sărbătorește l-a păzit !

După scurgerea unui an de când i-s’au încredințat cheile Uniunii roagă pe toți oierii să vină până la unul la Târgu-Jiu la 21 Noemvrie 1936, când se va ținea al 2-lea congres oieresc în cadrul căruia se va face controlul și se vor lua noi măsuri pentru a face din casa Uniunii o cetate cu adevărat.

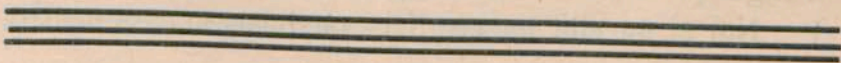
Credeți cu tărie în puterea de viață a oierilor, în „*Uniunea oierilor din întreaga țară*“, în paznicii ei devotați, în cinstea și puterea de muncă a conducătorilor și în victorie !

Voiți să faceți din „*Uniunea oierilor din întreaga țară*“, stânca de care să se zdrobească toți dușmanii oierilor !

Înțelegeți și cinstiți munca dreaptă, care se macină pentru binele vostru și propășirea oieritului !

Casă nouă avem, să nu permitem nimănui să ne-o murdărească.

În ea ne păstrăm cu sfințenie trecutul și ne croim viitorul.

Ceasul din urmă

de I. Dăncilă.

Ziarele aduc zilnic vești cum diferite întreprinderi sau ramuri de producție ale Economiei naționale au obținut cutare credite, sau se bucură de cutare atențiune din partea conducătorilor.

Așa, de exemplu, fabricile de zahăr: Lujani, Jucica și Crisciatic, au primit un credit de 38 milioane lei, pentru noi investițiuni; industria textilă face investițiuni de atâtea milioane, industria pielăriei de atâtea, etc. etc.; Ministerul Cooperăției anunță înființarea unei cooperative pentru valorificarea plantelor medicinale și alte multe la fel.

Pe cât de mult te înveselesc aceste vești, pe atât de mult te întristează, când vezi, că o ocupațiune atât de productivă și de o așa de mare importanță, pentru economia națională, cum este oieritul, nu numai că este mașter tratată, dar continuă să fie speculată!

Până când acest tratament vitreg? Ce motive mai invoacă Statul? Nu au și oierii organizație profesională și legală, pentru a se bucura de un tratament egal cu celelalte profesii și ramuri de producție și a beneficia și ei astfel de avantajele anumitor legiuri de încurajare?

Doar *fac și ei industrie* — prin transformarea laptei în diferite brânzeturi — deci și ei ar trebui să beneficieze de așa numitul „Credit industrial“, care a sprijinit așa de mult (și sprijinește) industria dela noi, ce în majoritatea cazurilor este în mâini străine.

Ar face și ei să ia naștere în satele lor ateliere și chiar fabrici de prelucrarea lânii — o adevărată industrie națională deci — numai să li se pună la dispoziție creditul de care au nevoie.

Garanție pentru creditul acordat, poate fi averea lor întreagă și chiar industria, ce ar lua naștere. Ei și averea lor, pe aceste plaiuri s'au pomenit și aci vor rămâne, nu evadează peste graniță, ca cea străină! Gradul averii lor, face, într'o măsură, țara să se numească bogată sau săracă, slabă sau puternică, neglijată sau temută de vecini!

Numai oile lor valorează cca. 3.600.000.000 lei, iar lâna produsă anual cca. 1.320.000.000 lei, brânza cca. 2.400.000.000 lei, iar mieii anual cca. 1.200.000.000 lei.

Iată deci o avere de cca. 8.520.000.000 lei, în baza căreia statul ar trebui să le pună la dispoziție sumele de cari au nevoie, pentru a-și organiza industrializarea și valorificarea produselor oilor.

Oierii noștri își dau bine seama de valoarea capitalului, ce ei reprezintă în stat, precum și de însemnătatea punerii în valoare a produselor indeletnicirii lor, de aceea din primăvară au hotărît să pună ei bani, să înființeze „Fondul de valorificare” și prin proprii forțe astfel, să înceapă opera de desrobire economică, prin industrializarea și valorificarea rentabilă a produselor oilor.

Dar banii de care ei dispun, sunt poate prea puțini în comparație cu planul lor de lucru. Și, pentru că traducerea în fapt a programului lor de industrializarea și valorificarea produselor este o chestiune, *care nu suferă întârziere* și care reprezintă o așa de mare importanță din toate punctele de vedere, ar fi de dorit, ca *forurile conducătoare să se sesizeze de acest fapt cu un ceas mai devreme și să dea ajutor efectiv oierilor, pentru a-i trimite astfel să lupte în câmpul rentabil al industriei și comerțului țării.*

Numai astfel se va putea spune într'adevăr, că se lucrează, pentru românizarea industriei și comerțului dela noi.

La al doilea congres

Puțin timp ne mai desparte de ziua când pe plaiurile Gorjului în Tg. Jiu, oierii se vor aduna din nou, pentru a-și examina nevoile, pentru a-și verifica activitatea din timpul unui an și mai ales pentru a găsi forme și mijloace noi pentru desăvârșirea idealului ce și-au propus a înfăptui prin înființarea U. O.

În anul 1935, la 21 Noemvrie — pe străzile Sibiului — oierii din toate unghiurile țării, în număr de peste două mii — îmbrăcați în frumosul lor port, au mers în sala „Thalia“, unde în urale nesfârșite, se marca o dată nouă și istorică, în evoluția oieritului în România: *S'au pus bazele U. O. Asociațiune profesională a Oierilor cu îndoitul scop: 1) Apărarea intereselor profesionale de ordin material;*

2) Ridicarea culturală a oierilor la nivelul timpurilor în care trăim.

Prin acest act oierii au arătat în fața întregii opinii publice românești, că sunt o clasă de frunte a Regatului României Mari, o clasă care, secole de-a rândul au păstrat pe aceste meleaguri, prădate și jefuite de toți barbarii și veneticii pământului, „portul, limba și obiceiurile strămoșilor noștri Romani și Daci“.

Dacă trecutul oierilor este așa de frumos, și istoria lor se confundă cu trecutul sbuciumat al însăși existenței noastre naționale, ne întrebăm: Ce sprijin le-a acordat oierilor — această putere suverană, cu rolul atât de sublim, de a garanta și a ocroti, interesele claselor sociale, din sânul său — care este Statul? Oricât am căuta un răspuns nu-l putem găsi. Totuși găsim o explicație în hărnicia și chibzuința de care oierii au dat dovadă putând

să reziste cu succes primelor efecte ale crizei economice, ce de câțiva ani roade omenirea. Astăzi însă — cum zice românul, — cuțitul a ajuns la os, încât sprijinul Statului se cere cu toată tăria. Dar Statul — cum ne spunea dl ministru Negură la primul nostru congres, — dă sprijinul său cu mai mult folos, atunci când el vorbește cu o clasă socială *organizată, disciplinată și mai ales cu o clasă socială, care știe ce voește, știe ce să ceară și mai ales știe, ca la nevoie chiar să se impuie pentru câștigarea drepturilor ei.*

Gândul acesta al organizării, disciplinării și puterii de impunere — în cazul de nedreptate și nevoie — a fost desigur gândul, care a călăuzit pe conducătorii U. O., cari cu mult timp înainte de ținerea primului congres, au colindat satele și au scris în Revista „Stâna“, pentru a convinge pe oieri de însemnătatea și rolul în viața socială a unei organizațiuni de breslă. Roadele acestei munci s'au văzut: Ca din pământ, într'o bună dimineață, au răsărit pe străzile Sibiului peste 2000 de oieri, care printr'o disciplină — care a impresionat — au jurat unirea pe vecie a tuturor oierilor în fața nevoilor ce vor veni și au pus bazele primei asociațiuni pe țară U. O. De atunci s'a scurs aproape un an și scadența primei activități se apropie. Orice om de bună credință, nu poate nega, că dacă unele din promisiunile ce ni s'au făcut de oficialități nu au fost îndeplinite, totuși în opinia noastră publică, s'a văzut că există o clasă organizată a oierilor ce voește să se emancipeze — din punct de vedere economic — și să lupte pentru a-și revendica pe cale cinstită și demnă justele ei doleanțe. U. O. a dat posibilitatea marilor ziare de informațiuni și reportaj să ne cunoască și ne susție cauza.

U. O. a fost prezentă în toate ocaziunile, când interesele oierilor se cereau apărate.

U. O., chiar dacă uneori a fost nesocotită din neîn-

țelegerea începătoare a oficialităților, totuși, a știut să protesteze cu energie și cu demnitate, dând astfel dovadă, că pe viitor, se va ține cont de ea.

Al doilea congres, dela 21 Noemvrie 1936, trebuie să fie cu mult mai impunător ca primul. El trebuie să arate experiența unui an de asociație, și deplină înțelegere a oierilor de pe toate plaiurile.

Al doilea congres, trebuie să fie manifestarea de entusiasm a oierilor, dela mic și dela mare, pentru îndeplinirea unei cauze sfinte, pentru care generațiunile viitoare ne vor fi recunoscătoare.

Al doilea congres trebuie să dea dovadă, că oierii — sunt o clasă socială ce de acum încolo va da exemplu tuturor.

Oieri din toate unghiurile țării, lăsați pentru o zi toate necazurile vieții voastre de trudă și cu mic și mare veniți la al doilea congres la Tg. Jiu.

În vremurile mai vechi — și chiar azi — în lumea musulmană, toți credincioșii dela cel mai umil beduin până la bogății sultani și padișahi, se duceau cu toții la mormântul marelui lor profet Mahomed ce se află în orașul Mecca din țara Arabiei.

Oierii din toate satele de munte, considerați acest congres ca o Mecca a voastră, o Mecca cetate sfântă care vă va aduce salvarea și luminarea drumului întunecos în calea pe care vom merge de azi înainte. Lăsați certurile dintre voi, care nu vă folosesc la nimic și îndreptați-vă cu toții la timpul hotărât, spre locul de adunare. Acolo veți auzi noi sfaturi, veți primi socoteala de activitatea celor ce v'au condus, veți putea voi înșivă să dați sfaturi și îndemnuri.

Cei în al căror suflet a pătruns pe deplin importanța acestei uniri în fața nevoilor, căutați de convingeți și pe cei neîncrezători și la 21 Noemvrie în Tg. Jiu — cu preoții

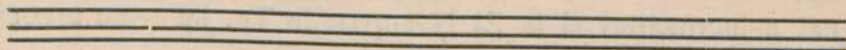
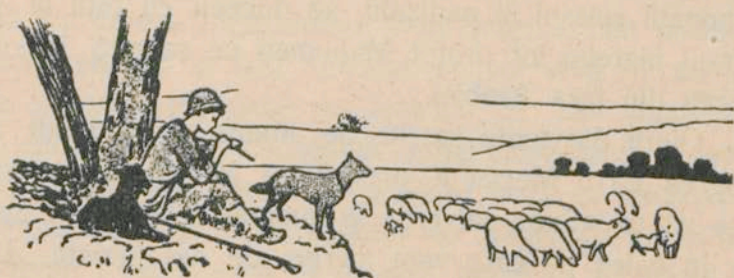

și crucea în frunte, să deschidem al doilea congres cu mare alai.

Nu uitați fiecare dintre voi, că viața aceasta nu se sfârșește odată cu dispariția acestei generații, ci ea își continuă legea veșnică, de existență din tată în fiu. Părinți și mame de azi, zidiți în temelia vieții de mâine a copiilor voștri, ce se anunță din ce în ce mai grea, o cărămidă de mai bine, și pomenirea și binecuvântarea lor vă va fi hărăzită în vecii vecilor.

București, Septemvrie 1936.

Ion L. Apostoloiu,
licențiat al Academiei Comerciale
Cenzor U. O.

Puterea cea mare.

Constatări și învățături în legătură cu
valorificarea lânii.

Nic. Muntean.

Solidaritatea este puterea cea mare, care asigură hotărât izbânda acțiunilor mari de interes general.

Una dintre acțiunile mari de interes general oieresc pornită și dusă de „*Uniunea oierilor din întreaga țară*” este și cea privitoare la valorificarea lânii.

În vederea desfacerii acestui produs de primă necesitate în condițiuni și pe prețuri conforme cu dorințele juste ale oierilor — ținând seamă de cheltuielile de producție, de valoarea acestui bun, de cerere, de câștigurile de speculă ce s’au realizat și realizează în baza acestui produs, precum și de puterea de plată a cumpărătorilor, conducerea „*Uniunii oierilor din întreaga țară*” a făcut tot ce i-a stat în putință spre a convinge guvernul să ia măsurile propuse de Uniune, făcând astfel dreptate oierilor, prea neomeneste speculați. A prezentat memorii, a dat telegrame, a trimis delegații și a înaintat proteste; a susținut prin revista „*Stâna*” și prin presă soluționarea dreaptă a acestei probleme.

Pe de altă parte a ținut în curent reuniunile cu demersurile făcute și promisiunile obținute, stăruind în special pe lângă oierii țurcănari, căci aceștia au fost mai vitreg tratați, să nu-și vândă ieftin lâna, sub lei: 38 kilogramul.

Se va recunoaște de toți cei de bună credință, că străduințele „Uniunii oierilor din întreaga țară” au fost încoronate pentru anul în curs cu un succes moral și în parte material pentru oieri.

Succesul moral constă în faptul, că guvernul recunoscând principial dreptatea cauzei susținută cu competență și energie din partea conducerii Uniunii, a normat prin lege condițiunile de valorificare a lânii și a fixat și prețurile de cumpărare a ei după soiuri.

Credem de prisos să mai reamintim, ceea ce deatâtea ori am accentuat în coloanele revistei, că decretul-lege a avut mari lipsuri, din pricina cărora „*Uniunea oierilor din întreaga țară*” și o însemnată parte din oieri, au avut de suferit mari pagube în folosul unor nechemați și în dauna oieritului. *Dar, s'a adus o lege, — care de bună seamă se va îndrepta — și acesta este câștigul moral!*

Câștigul material pentru o bunicică parte dintre oieri constă în faptul, că s'au obținut prețuri convenabile — în parte în realitate și în parte pe hârtie — pentru soiurile merinos, șpancă și țigaie și aproape mulțumitoare pentru lâna țurcană; afară de puține comune, cari s'au lăsat convinse de minciunile samsarilor. Fiind vorba de prețuri, nu se va trece cu vederea faptul, că fabricanții din Cisnădie s'au lăudat în primăvară, că vor cumpăra lâna țurcană, producția 1936, cu 25 lei kgmul.

Al cui altuia, întrebăm, dacă nu al „*Uniunii oierilor din întreaga țară*” este meritul, că lâna țurcană s'a vândut nu cu Lei 25 kgmul, ci în medie cu 36 lei, iar celelalte soiuri pe prețuri aproape remuneratorii?!

Este acesta un câștig material și nu credem, că se vor găsi oieri, cari să nu recunoască acest adevăr!

Dacă conducerea „*Uniunii oierilor din întreaga țară*” și-a făcut întreaga datorință în legătură cu această problemă să cercetăm, dacă la fel au înțeles să și-o facă și toți oierii.

Răspunsul lăsăm să fie dat de ei, noi ne mărginim a face următoarele constatări:

O parte din oieri — poate neînsemnată, dar au fost — și-au vândut lâna din vreme pe prețurile ce se vor face. În această categorie se înșiră o seamă de oieri, cari fiecare în parte au avut mari cantități de lâna. Faptul acesta a produs o mare desamăgire între toți oierii, dar în special la cei mijlocii și mici.

O altă parte și-au vândut lâna fără să țină seamă de îndrumările Uniunii. Aceștia sunt cei cari și-au zis în mândria lor prea puțin justificată: „Cum!? Uniunea să ne vândă nouă lâna? Până acum n'a fost Uniune și ne-am vândut-o"! Cum și-au vândut-o, când nu era „*Uniunea oierilor din întreaga țară*“ și cum ar fi dat-o în lipsa ei, au uitat și refuză să se gândească.

O a treia categorie și aceasta este cea mai puțin de condamnat și-au vândut-o având nevoie de bani.

A patra categorie sunt — căroră cinste li-se cuvine — cei, cari au așteptat până în urmă ascultând sfaturile Uniunii.

În baza clasificărilor de mai sus riguros exacte să răspundă oierii, dacă în legătură cu marea acțiune pentru valorificarea lânii *au fost sau nu solidari!*

Încheind bilanțul general acum când aproape toată lâna s'a vândut, *afirmăm, că din lipsa de solidaritate toți oierii au pierdut!*

Așa este și dacă acesta-i adevărul, se pune dela sine întrebarea: *Ce avem de făcut?*

Propunerea noastră pentru viitor este: „*Uniunea oierilor din întreaga țară*“ bazată pe considerentele enumerate pela începutul acestui articol, să fixeze din timp prețurile soiurilor de lâna, căutând, dacă va fi posibil o înțelegere directă cu fabricanții, contrar singură. Un singur oier nu-și va vinde lâna decât prin Uniune și cu prețurile fixate de ea, ca singură organizație de breaslă!

Urmând întocmai acest sfat putem afirma cu toată convingerea, că întreaga problemă o valorificării lânii va fi pentru totdeauna, drept soluționată. Eventuala opunere a fabricanților de a cumpăra pe prețurile statorite de Uniune va rămânea fără efect și toată rezistența lor se va zdrobi de stânca solidarității oierești, prea evident fiind adevărul, că nu vor accepta să-și scoată mașinile la prăjit și să dea drumul atâtor mii de muncitori, lăsându-i pe drumuri.

Propunerea de mai sus am sulevat-o ca idee la adunarea dela 12 Iulie din Sibiu, când din anume motive n'am decretat-o lege. Revenim acum din timp asupra ei supunând-o discuției generale chiar în preajma celui de al 2-lea congres, care va decide apoi în această privință.

Mulți vor zice: Minunată propunere, dar se vor îndoi asupra posibilităților de realizare a ei, invocând mai ales, motivul, că mulți, cari având nevoie de bani vor fi siliți să o vândă cum pot. Trădători poate nu vor mai fi!

Toată buba are leac, numai trebuiește căutat!

Înfăptuirei propunerii, care trebuie să devină lege răspundem, este foarte ușoară și leacul îi este următorul: *În vederea rezistenței generale și pentru a putea avansa celor cari au nevoie de bani anumite sume, fiecare oier va considera pentru sine și în interesul propriu, datorie de onoare obligația de a subscrie cât mai mult în „Fondul pentru valorificarea produselor oierești“!*

Cu ajutorul acestui fond se vor susține prețurile fixate de Uniune azi la lână, mâine la celelalte produse.

Cine va câștiga? Fiecare oier în parte și toți laolaltă, căci în loc să se vândă lâna cu Lei 36 kgmul ca spre pildă anul acesta, se va vinde cu Lei 44 cât a fixat Uniunea.

Asemănător și la celelalte soiuri.

O diferență în plus de 8 lei la kgr. ar sălta mult oierii și oieritul.

La 500 kg. socotiți 8 lei în plus de fiecare kg. fac 4000 lei mai mult.

2000 lei subscriși în „Fondul pentru valorificarea produselor oierești“ ar fi adus anul acesta unui oier cu 500 kg. lână 4000 lei și socotit la toți ar fi adus multe milioane!

Ce bine era dacă această propunere ar fi fost de mult realitate și ce imperios se impune ea a fi măcar în ceasul al 11-lea înfăptuită!

Ce ne va aduce anul viitor e greu să prevedem. Pentru orice eventualitate el trebuie să ne găsească pregătiți cu bani în fond și solidari!

Prin propriile noastre puteri să ne scăpăm de speculanții nesăturați și samsarii nerușinați!

Repet: *Solidaritatea este puterea cea mare, care asigură hotărât izbânda acțiunilor mari de interes general.*

Dealungul istoriei

Ieri și azi

Frânturi din istoria Dobrogei

Romanii și mocanii

Acum vreo 15 secole înainte de era creștină, în tot sudul Rusiei de azi și șesul Dunării până la Olt, se întindea puterea Scyților, o seminție de oameni din marea familie arică. Trăind în voia instinctelor de oameni primitivi, vieța nomadă a Scyților se reducea la o continuă luptă cu nevoile hranei și vitregiile naturei.

În vremea aceea, Dobrogea noastră de azi purta numele de „Scyția Minor“.

Prin secolul VI în. Chr., când puterea Persană și apoi a Macedoniei se întinde, Tracii și Geții de pe colinele munților Hemus (Balcani) sunt împinși încetul cu încetul peste Scyfi.

În acest timp, Geții și Scyții, popoare înrudite prin obârșia lor, se contopesc și trăesc la olaltă în bună învoială, având relații strânse și cu Dacii din Carpați.

După Geți continuă stăpânirea Macedonenilor și în fine, din nevoia unui zid de stăvilire în răsăritul Europei, împărații Romei organizează expedițiuni uriașe cu scopul de a cuceri „Scyția Minor“, căci pe aci era pârleazul mai ferit, vadul de scurgere al puhoaelor de barbari ce se năpusteau ca un vifor din stepele asiatice.

Legiunile romane conduse de un Luculus, Cornelius Fuscus, Caius, etc., nu au putut însă să înfrângă răsvrătitele armate Daco-Getice. Abia pela anul 26 în. Chr., guvernatorul Roman Crasus, după victoria de Histria, reușește să supună Scyția Minor, iar mai târziu, pela anul 46 după Chr., sub împăratul Claudiu, e transformată în provincie romană.

Când împărat al Romei era Traian, mai multe triburi barbare de Sarmați, sub conducerea regelui Sardonius, invadează Dobrogea și se revarsă în toată Moesia (Bulgaria). Traian cu garda sa, după o serie de hărțueli, îi urmărește până în localitatea care astăzi se numește Adam Clisi și dobândește o strălucită victorie.

Pe locul acesta, în cinstea zeului Marte rășboinicul, Traian a înălțat monumentul numit „Tropaeum Traiani“ în apropierea căruia s'a întemeiat orașul cu acelaș nume, care peste 60—70 ani devine centrul unui ținut inundat de Romani.

Dela Traian stăpânirea Scyției Minor se transformă într'o stăpânire de fapt prin justiție și ordine.

Legionarii romani, prietenoși și îngăduitori cu supușii, prin puterea de asimilare a rasei latine, pregătesc dreptul poporului ce trebuia să se nască și să ducă în viitor numele și moștenirea lăsată de străbuni.

Cu vremea însă, generația împăraților vrednici dela Roma s'a stins, iar liniștea și vieața de înflorire a „Scyției Minor“ e tot mai mult amenințată de barbari. In anul 268 zidul cedează, iar năvălitorii sălbatici pătrund în Europa cu foc și pârjol, punând la grea încercare civilizația și cultura romană...

...După ultimele năvăliri ale Bulgarilor, prin secolul X, în orașele distruse ale Scyției apar negustorii genovezi și venețieni, dar istoria din lipsă de informații, a rămas foarte întunecată în vremea aceasta.

Tocmai prin 1374, vorbesc hrisoavele de un prinț bulgar, Dobrotici, care își întindea stăpânirea până sub Constanța de azi. Se pare că dela acest prinț se trage chiar numele Dobrogei.

După anul 1386, Mircea cel Bătrân pune stăpânire pe Dobrogea și se întitulează și: „Despot al țărilor lui Dobrotici și Domn al Silistrei“.

Mai târziu, pela anul 1390, Dobrogea intră sub stăpânirea Turcilor și abia după războiul dela 1877, prin jertfa de sânge a Românilor și sacrificarea Basarabiei, o parte din locurile vechilor castre romane se alipesc patriei mame, pentru ca la 1913 să devenim stăpâni pe întregul ținut dintre mare și Dunăre.

Dar, subjugață atâta amar de vreme, o cucerire a Dobrogei prin forța armelor nu ar fi fost decât un act de eroism; isbânda desăvârșită s'a făcut pe urmă pe cale pașnică, în primul rând de către *economii de vite*, mocanii transilvăneni, care au știut să pună stăpânire de fapt pe economia acestei provincii.

Nu au cruțat nimic pentru ca să cumpere pământu-

rile amenințate a intra în mâini streine. Atunci când Dobrogea era loc de hulă și exil pentru toți căpătuiții, numai firea persistentă a mocanilor a împiedecat o greșală a oamenilor politici, care lăsaseră totul pe mâna unor ingineri improvizați, „ce dădeau străinilor moșii întregi numai cu o simplă petiție și c'un bacșiș“.

Aducând aci un sentiment hotărât național, dragoste de neam și respect pentru istorie, mocanii au salvat și au statornicit pentru totdeauna dreptul nostru câștigat prin vitejia dorobanților dela Plevna.

Mocanii, punându-se deacurmezișul soartei celei rele, au dus limba și tăria națională între celelalte elemente din Dobrogea și au rechemat la viață locurile pe unde odinioară a înflorit puterea și civilizația străbunilor.

Mocanii, stratul de rezistență al Dobrogei, au fost totuși numiți cutropitori, căci s'au găsit pătimași și becisnici cari, prin diverse investigații, au determinat pe conducătorii noștri să înceapă goana cu deposedările.

Dar, spune scriitorul Ioan Adam în cartea sa „Constanța pitorească“ :

„Dece nu a trimis Dumnezeu la timp, tot pe mocani, cari să ne fi cotropit și uzurpat orașele din țară, cu toată economia lor, mai înainte de a le fi cucerit străinii!“

Din păcate însă, acei care dealungul veacurilor au știut să fie patrioți, sunt tratați azi cu o totală nepăsare din partea guvernanților noștri, ce se mulțumesc doar să strige dela tribune și să facă promisiuni câte în lună și în stele, fără să plece urechea la durerea unor suflete ce se sufocă sub greutatea nevoilor.

„Și aici, zice Ioan Adam, acelaș păcat moștenit: *Să se înalțe oricine, numai ai tăi să nu iasă din rând...*“

Victor Cosma
student.

Pagina economică

În timpul din urmă, în politica țării, au intervenit oarecari schimbări, cari par a influența și viața economică.

Ministru al Comerțului și Industriei a fost numit fostul ministru de Justiție, Dl Valer Pop, care, la instalare, prin o cuvântare, a promis o mai largă libertate în comerțul internațional. Libertatea comerțului cu celelalte țări, va influența imediat și prețul produselor în interior.

— *Prețul grâului*, în urma organizării valorificării lui, despre care s'a scris aci, este în urcare. Se continuă exportul în Anglia, Belgia, Olanda, Grecia, iar mai nou s'a făcut un contract, pentru trimiterea a 1000 vagoane grâu în Italia.

Porumbul dă o recoltă bună. Căldurile din ultimele zile au accelerat mult coacerea lui. Culesul a început aproape în toate părțile țării.

Semănăturile de toamnă nu se pot face în bune condițiuni din cauza secetei, care domnește aproape în toată țara.

Credit acordat fabricilor de zahăr. Creditul industrial a acordat un credit de 38 milioane lei fabricilor de zahăr: Lujani, Jucica și Crisciatic, cu dobânzi de 8%. Creditul este folosit la noi investițiuni.

Un credit pentru meșteșugari. În proxima sesiune parlamentară va fi depus pe biroul Camerii un proiect de lege, pentru înființarea unui Institut de Credit pentru meseriași. E o inițiativă laudabilă, pentru ajutorarea meseriașilor noștri, atât de neglijați până acum. Rămâne numai de văzut, dacă proiectul va deveni realitate sau va fi lăsat în umbră, ca alte multe.

Valorificarea plantelor medicinale. Ministerul Cooperației anunță înființarea unei cooperative, pentru valori-

ficarea plantelor medicinale. Această cooperativă va fi compusă din agricultori și specialiști. Dece oare nu se ia și inițiativa înființării unei cooperative, pentru valorificarea meilor, a peilor, a lânii etc. ?

A 21-a Conferință parlamentară internațională de Comerț s'a deschis în 17 Septembrie 1936, în București. Ea a avut de scop de a discuta și găsi mijloacele cele mai potrivite, pentru intensificarea legăturilor economice dintre state, cari din cauza restricțiunilor de ordin comercial și monetar au avut foarte mult de suferit în ultimul timp.

Aceste restricțiuni au făcut să sufere nu numai viața economică a unui stat, ci viața economică a întregii lumi. De aceea toate statele și-au trimis oamenii cei mai pricepuți în ale economiei, pentru a găsi mijloacele de îndreptare a situației economice precare de azi.

Industria lucrează, fiind favorizată. După război, industria s'a bucurat la noi de cea mai mare atenție și cel mai mare sprijin al statului. E de ajuns să se amintească „Creditul industrial“, care a luat naștere numai și numai, pentru a pune la dispoziția industriașilor bani cu procente mici și pe termen lung, spre a-i investi în afaceri industriale. Ba, chiar toate restricțiunile valutare și vamale, ce s'au luat de stat în ultimii ani, au adus numai apă la moara industriei noastre numită națională, deși în majoritatea cazurilor este în mâini străine.

Recent se fac noi investiții în industrie, aprobate de Comisiunea de Investiții de pe lângă Direcția reglementării comerțului exterior.

Deocamdată 34 de fabrici au obținut permisiunea de a importa mașini! Ele fac parte din: Industria textilă (Fabrica de împletituri, Arad; Fabrica de ciorapi, G. B. L., Sebeș, etc.), Industria metalurgică, Industria pielăriei, Industria alimentară (Fabrica de bere Bragadiru, Fabrica de

Zahăr „Lujani“, Industria chimică, Industria hârtiei, și Industria electrică.

Valoarea mașinilor importate este de Lei 77.725.000.

Nu ne îndoim, că și pentru oieri s'ar face toate înlesnirile, dacă ar fi în fericita situațiune bănească să-și poată instala o fabrică de lână sau de brânzeturi, de exemplu.

Export de animale în Germania. De curând s'a încheiat cu Germania 2 contracte, pentru exportul de animale. 6000 bovine vor fi exportate până la 15 Ianuarie 1937. Prețul pentru boi calitatea I-a a fost fixat la 71 mărci suta de kgr, iar pentru calitatea II-a, 68 mărci suta de kgr-me.

Deasemenea până la 15 Ianuarie 1937 se vor exporta 80.000 porci, din cari 40.000 vii, iar 40.000 tăiați. Prețul porcilor vii a fost fixat între 72—78 mărci suta de kgr-me, iar a celor tăiați, 90 mărci suta de kgr-me.

Devalorizarea francului francez. Guvernul francez, pentru a pune stavilă speculei, ce se făcea cu francul francez, precum și pentru a ieftini traiul și produsele, a devalorizat francul. Această operație a făcut-o în înțelegere cu guvernul Angliei și al Americii, pentru asigurarea echilibrului monetar între cele trei țări. Este de presupus, că operațiunea făcută de guvernul francez, va atrage consecințe, pentru toate monedele țărilor rămase credincioase blocului aur, cât și asupra angajamentelor publice și private legate de moneda franceză.

După declarațiile ministrului nostru de finanțe, asupra monedei noastre, devalorizarea francului nu va avea nici o repercursiune.

Produsele oilor, încep să se caute, pare, mai bine. Prețul brânzeturilor înregistrează o ușoară urcare. Brânzeturile încep a se căuta tot mai mult atât pentru consumul intern, cât și pentru export. Fabricile de brânzeturi

Vlad & Co. și Lica, exportă brânzeturi în Siria, Palestina și chiar în America.

Untul deasemenea începe a se căuta și chiar a se scumpi. În luna August s'a exportat prin portul Constanța 1.825 kgr. unt de oaie. Este un început promițător!

Peile de oaie sunt foarte cerute, pentru tăbăcării și cojocărie. Prețul a ajuns la 220 lei perechea și este în continuă urcare.

Oile de rudă, la târgul Poienii-Sibiului, s'au vândut până la 1000 lei perechea.

La 25 Septembrie a. c. laptele și derivatele lui aveau următoarele prețuri la București și Cluj:

	București		Cluj	
	In mare (En gros)	In mic (En detail)	In mare (En gros)	In mic (En detail)
	1 Kgr. — Lei		1 Kgr. — Lei	
Urdă dulce	32	44	22	28
Telemea	26	36-40	24	40
Brânză de burduf ^{smânt.}	—	—	30	42
Brânză de burduf ^{nesmânt.}	40	56	36	48
Cașcaval de Penteleu .	42	56	42	48
Cașcaval Grecesc . . .	45	60	50	60
Caș de oaie	30	40	26	34
Liptauer	46	60	46	56
Brânză secuiască cal. I.	—	—	32	36
" " " II.	—	—	24	28
Emental	50-85	64-120	65-85	80-100
Edamer	64	80	60	70
Trapist	50	64	42	46
Unt de vacă	55	64	60	70
Smântână . . . . . litrul	36	44	38	44
Lapte de vacă . . . . "	6	8	5	6
Roquefort	310	380	320	380

I. DĂNCILĂ.

Piața internațională de lapte și deriva-tele lui în al II-lea sfert al anului 1936

de I. Dăncilă.

Oficiul de informațiuni al „Uniunii țăranilor elvețieni“, pentru a informa cât mai bine membrii, a publicat darea de seamă cu situația prețului laptelui și a derivatelor lui, din aproape toată lumea, în al II-a sfert al anului 1936, adică pe lunile Aprilie, Maiu și Iunie.

În general, primăvara caldă și cu pășuni abundente a oferit condițiuni prielnice, pentru producțiunea laptelui. Cantitatea produsă în acest sfert de an a întrecut pe cea produsă în sfertul al II-lea al anului 1935.

Ea a fost bună în toate țările Europei și chiar în Statele Unite și Canada, unde în vară a fost o mare secetă. A fost însă mai mică, din cauza secetei, în Australia și Argentina. La noi în acest sfert de an, mai ales în luna Maiu, se înregistrează cea mai mare producție, dar și prețurile cele mai scăzute.

Aceasta natural se întâmplă mai ales la noi, pentru că celelalte țări au o „politică economică a producției laptelui“ care susține prețul în tot timpul anului și nu-l lasă să varieze la discreția interesaiilor. Prețul laptelui a rămas același, în acest sfert de an, în: Austria, Ungaria, Germania, Elveția, Suedia, Belgia și Olanda; s'a urcat în: Estonia, Anglia și o parte din Canada.

Comerțul internațional cu brânzeturi a fost îngreunat din cauza situației politice nesigure și din cauza restricțiilor de plată dintre state.

Cu toate acestea nu se înregistrează o scădere a prețului, ca anul trecut, ceea ce se explică prin o ușoară ameliorare a situației economice a statelor și cu ea o creș-

tere a puterii de cumpărare a cetățenilor. Prețul a fost, în general, mai bun decât anul trecut, ceea ce lasă să mi-jească bune speranțe și pentru viitor.

Prețul untului, deși slab la începutul anului, s'a re-făcut și menținut în tot acest sfert de an mai bun decât în al II-lea sfert al anului trecut.

În rezumat se poate spune, că pășunile abundente și timpul bun din primăvara trecută, fac ca producția de lapte să fie mai mare decât în sfertul al II-lea al anului 1935.

Prețul brânzeturilor a evoluat în spre bine și s'a ri-dicat mai sus, în medie, decât anul trecut.

De remarcat, îndeosebi, este în acest sfert de an, un preț bun și o bună căutare a untului de vacă.

Aceasta a fost situația în alte țări. La noi însă, urcarea prețurilor nu s'a resimțit, ba din contră în acest sfert de an au fost prețurile cele mai mici atât la lapte cât și la derivatele sale. Doar la sfârșitul lunii Maiu și în luna Iunie, prețurile se ridică puțin, pentru a rămâne staționare toată vara și la un nivel inferior celor de pe piața inter-națională.

Toate acestea denotă lipsa complectă de organizarea producțiunii și desfacerii derivatelor laptelui la noi.

Al 2-lea congres al oierilor!

**La 21 Noiembrie
1936 se va ținea**

**În orașul Târgu-Jiu
al 2-lea congres al oierilor
din întreaga țară!**

Veniți cu toții din toate unghiurile țării!

Articolul 19 din Statutul Uniunii spune: „Toți membrii Uniunii Oierilor sunt obligați moralicește a se interesa de bunul mers al U. O. și a o ajuta în eforturile sale pentru atingerea scopului propus“.

Statutul ne este lege!

Reuniuni înființate.

La 21 Maiu 1936 s'a înființat și constituit la Arad Reuniunea oierilor din Arad.

Comitetul ales de adunarea generală de constituire a Reuniunii oierilor din Arad se compune din următorii:

Gheorghe Șulea, președinte, Gheorghe Cioban, vicepreședinte, Gheorghe Crișan, secretar, Iovi Mitru, casier, Petru Engel, bibliotecar, membrii: Todor Engel, Andrei Ostoin, Nicolae Truța și Todor Tudosie. Censori au fost aleși: Florea Farcaș, Sfetozar Ștefanov și Todor Mișuța.

Dorim noiei reuniuni muncă rodnică, putere de luptă, înțelegere între membri și viață vecinică!

În jurul ei să se grupeze toți oierii din orașul și județul Arad.

Se repetă rugămintea adresată de atâtea ori reuniunilor să trimită pe adresa Uniunii următoarele sume : Cele încasate din vânzarea broșurilor „Noui zări pentru oieri și oierit“, suma de lei 320 cerută cu adresa No. 72 din 26 Martie 1936, taxa de bază către Uniune, câte 25 lei de fiecare membru și 10% din venitele specificate la Art. 7, lit. c. din Statutul Uniunii.

— — —
Caseria Uniunii confirmă primirea următoarelor sume :

1. Dela Reuniunea oierilor din Tălmăcel, jud. Sibiu :	
a) pentru 30 broșuri „Noui zări pentru oieri și oierit“	Lei 600
b) In contul cheltuelilor la București „	320 Lei 920
2. Dela Reuniunea oierilor din Arad :	
Taxa de bază către Uniune	„ 1000
3. Pentru 10 broșuri „Noui zări pentru oieri și oierit“, dela mai mulți	„ 200
	Total . . Lei 2120

— — —
Solidaritatea este puterea cea mare care asigură hotărît izbânda acțiunilor mari de interes general.

In interesul propriu și cel general fiecare oier să considere de a sa datorie de onoare obligația de a subscrie cât mai mult în „*Fondul pentru valorificarea produselor oierești*“.

— — —
Cumpărați, cetiți și răspândiți broșura „Noui zări pentru oieri și oierit“, scrisă de Nicolae Muntean, președintele Uniunii Oierilor din întreaga țară.

— — —
Programul celui al 2-lea congres al oierilor, care se va ținea la 21 Noemvrie 1936 în Târgu-Jiu, se va publica în numărul viitor.

INFORMAȚIUNI

În vederea celui al 2-lea congres al oierilor, care se va ținea în orașul Târgu-Jiu la 21 Noiembrie 1936, am cerut Direcțiunii Generale a C. F. R. reducere la costul biletului de 50⁰/₁₀, așa cum am avut și la primul congres.

Credem, că vom obține reducerea.

În vederea marilor pregătiri ce se fac pentru deplina reușită a celui al 2-lea congres oieresc, sunt rugați toți oierii, cari consideră de a lor datorință sfântă să nu lipsească dela această adunare oierească, să-și anunțe participarea la sediul Uniunii în Poiana Sibiului, ca să se știe ce măsuri de ordine trebuiesc luate!

Și-au plătit abonamentul:

Lei 100:

Arad: Șulea Gheorghe.

București: Muntean Dumitru.

Jud. Brăila: Com. Traian: Suciu Constantin.

Jud. Severin: Com. Glâmboca: Simera Petru.

Jud. Sibiu: Com. Poiana-Sibiului: Prodan Ion 583,
Dăncilă Dumitru 523.

Com. Rășinari: Coman Bratu 587.

Com. Tălmăcel: Barbu Ion 152.

Ziare și reviste primite la redacție:

„Isus Biruitorul”, Sibiu. „România dela Mare”, Constanța. „Ardealul”, Brașov. „Bravo”, Arad. „Glas Românesc în Regiunea Secuizată”, Odorheiu. „Valea Bârgăului”, Prundul Bârgăului, jud. Năsăud. „Tribuna”, Sibiu. „Steaua Transilvaniei”, București. „Basarabia Creștină”, Chișinău. „Românizarea”, București. „Aurora”, București. „Lumina Satului”, Com. Grumăzești, jud. Neamț. „Calea Nouă”, București. „Drumul Nou”, București. „Revista crescătorului de animale”, București. „Luceafărul”, Sibiu. „Plugarul”, Brăila. „Grai Moldovenesc”, Iași. „Decalog”, București. „Plaiuri Săcelene”, Satulung-Săcele, Brașov. „Graiul Dobrogei”, Medgidia. „Landwirtschaftliche Blätter”, Sibiu. „Sănătatea”, București.

Oieri din toată țara, uniți-vă!

„Pe români în a lor țară
 Neunirea îi omoară.
 Unde-i unul nu-i putere
 La nevoi și la durere.
 Unde-s doi puterea crește
 Și dușmanul nu sporește“.

OIERI ROMÂNI! Strângeți-vă cu toții sub cutete steagului desfășurat de „UNIUNEA OIERILOR DIN ÎNTREAGA ȚARĂ” și uniți în cugete și simțiri, — cum spune poetul, — **veniți cu toții la al 2-lea congres oieresc, care se va ține în 21 Noiembrie 1936 la Târgu-Jiu!**

Cetiți și răspândiți revista

„STÂNA“

Organ al oierilor din întreaga țară.

Din casa nici unui oier să nu lipsească organul de luptă oierească „STÂNA“!

Am primit la redacția revistei cărticica cu prea frumoase versuri intitulată „OSANALE”. Autorul: Al. Vasilescu-Lascar.

